

BETER VOOR ELKAAR

Concept Programma SP Overijssel 2023 - 2027

SP.

[OVERIJSEL.SP.NL](https://overijssel.sp.nl)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54

BETER VOOR ELKAAR

Concept Programma SP Overijssel 2023 - 2027

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54

VOLKSHUISVESTING

ONZE VOORSTELLEN:

- Onze 25 gemeenten ondersteunen in behalen 30% norm sociale huur.
- Bij vrijkomende stikstofrechten krijgt woningbouw voorrang boven verkeer en industrie.
- Stimuleren dat Arbeidsmigranten menswaardige woonruimte krijgen met een scheiding van bed & baan.
- Overijssel is solidair met mensen die moeten vluchten voor onderdrukking en geweld. De provincie draagt bij aan voldoende kleinschalige opvanglocaties, gespreid over Overijssel.
- De komst van zorgbuurthuizen stimuleren, zodat ouderen met en zonder zorgvraag in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.
- Bijdragen aan maatregelen van gemeenten tegen beleggers en speculanten.
- Flexwonen ontwikkelen in combinatie met een oplossing voor doorstromen naar regulier wonen na 2 jaar.
- Vakantieparken alleen tijdelijk inzetten als oplossing voor het te kort aan woningen.
- Investeren in maatregelen die de doorstroom binnen huisvesting bevorderen.
- Inzetten op het gebruik van hemelwatersystemen bij nieuwbouw projecten.

Wonen is een basis behoefte voor een menswaardig bestaan. Niet overal in Overijssel wordt voldaan aan de 30% norm sociale woningbouw. De SP vindt dat je in je eigen buurt, stad of dorp moet kunnen blijven wonen als je dat wilt. De nadruk moet liggen op de lokale behoefte. De SP wil meer betaalbare koopwoningen in het goedkopere segment. De provincie kan gemeenten ondersteunen op het woonbeleid en mede investeren in nieuwe ontwikkelingen. De SP wil vanuit de provincie, bijdragen aan de herontwikkeling van oude gebouwen, zoals scholen, naar zorgbuurthuizen.* Zodat ouderen, toekomst bestendig, in hun eigen vertrouwde omgeving, woonruimte behouden.

ARBEIDSMIGRANTEN

In Overijssel werken arbeidsmigranten in de agrarische sector, de productie en de logistiek. De SP vindt dat zij recht hebben op een menswaardig en rechtvaardig bestaan volgens Nederlandse maatstaven. Commissie Roemer** geeft daarover heldere aanbevelingen. De SP staat voor een leidende rol van de Provincie, om met gemeenten en bedrijven bindende afspraken hierover te maken. De inzet is om implementatie van deze aanbevelingen te realiseren in de statenperiode 2023-2027.

DRINKWATER

Vitens waarschuwt voor drinkwater tekorten, met name in Twente. De SP wil dat de provincie een stimulerende rol speelt in het gebruik van hemelwatersystemen bij nieuwbouw opgaven in de provincie. Een hemelwatersysteem levert ruim 25% drinkwaterbesparing per huishouden. Daarnaast kan de provincie bedrijven stimuleren te investeren in het gebruik van hemelwater. De SP wil dat de provincie zich inzet samen met andere overheden, om hemelwater gebruik te integreren in bouwbesluiten, de drinkwaterwet en hemelwaterverordeningen. Naar het voorbeeld van België en Middelburg.

*lees hier wat de SP bedoelt met zorgbuurthuizen: sp.nl/zorgbuurthuis

** lees hier meer over de aanbevelingen van commissie Roemer:

rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/10/30/tweede-advies-aanjaagteam-bescherming-arbeidsmigranten

MOBILITEIT

ONZE VOORSTELLEN:

- Meer zeggenschap door de overheid over Openbaar Vervoer als opstap naar bus en trein weer in publieke handen.
- Goedkoop Openbaar Vervoer, bijvoorbeeld d.m.v. een vast (klimaat)tarief. Vergelijkbaar met het model in Duitsland.
- Sociale veiligheid is essentieel voor reizigers en medewerkers in het openbaar vervoer. Maximale inzet van handhavers zowel in het openbaar vervoer als op de (bus)stations.
- De SP is voor (proeven met) baterijtreinen, waterstof en andere technologische vernieuwingen in het Openbaar Vervoer, in het kader van milieu en klimaat.
- De SP is tegen de Noordtak.
- De SP is voor de Nedersaksenlijn, maar tegen werkzaamheden hieraan, voordat de problemen in het gebied Kanaal Almelo de Haandrik zijn opgelost.
- De SP is tegen verzelfstandiging Euregio verbindingen in het trein verkeer. De SP is voor investering in internationale trein corridors.
- De SP is voor investeringen in een uitgebreid en veilig fietspaden netwerk.
- Op provinciale wegen hebben investeringen in de verkeersveiligheid de hoogste prioriteit.

De SP staat voor een provincie waar inwoners zich gemakkelijk, zelfstandig veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. De mate van beschikbare mobiliteit maakt dat je kunt bijdragen aan de samenleving en gaat eenzaamheid tegen.

De SP vindt dat het Openbaar Vervoer als publieke functie door de overheid moet worden uitgevoerd. De SP vindt eigenlijk dat Openbaar Vervoer volledig gratis aan inwoners moet worden aangeboden. Om daar te komen wil de SP allereerst meer zeggenschap door het provinciale bestuur.

Aanpassingen in het vervoersaanbod mogen nooit leiden tot vervoersarmoede. Huidige vervoersarmoede moet worden tegengegaan met een uitgebreider aanbod. De SP zet zich in voor goedkoop regionaal vervoer, d.m.v. een vast (klimaat)tarief, zodat de koopkracht van inwoners en ondernemers rechtstreeks verbetert en het gebruik van bus en trein een nieuwe impuls krijgt. De SP is van mening dat het Openbaar Vervoer een essentieel instrument is in het behalen van milieu en klimaatdoelstellingen.

OVERIGE AANBOD

De SP vindt dat alternatief vervoer altijd een extra toevoeging moet zijn op huidige mogelijkheden. Vervanging leidt volgens de SP tot vervoersarmoede. De SP is tegen alternatieven die door vrijwilligers worden uitgevoerd. Chauffeur is een vak, een volwaardig beroep, waarmee mensen in hun bestaan moeten kunnen voorzien. Tijdens de Corona pandemie liet, bijvoorbeeld een initiatief als de buurtbus, zien hoe kwetsbaar dergelijk vervoer is, juist voor de doelgroep die daar het meest van afhankelijk is.

NOORDTAK

De SP vindt dat goederenvervoer zoveel mogelijk over water moet. Goederen dienen gelost te worden in de havens zo dicht mogelijk bij de eindbestemming. Goederen die niet rechtstreeks bestemd zijn voor onze regio, dragen niet bij aan de lokale economie, maar vormen extra belasting voor mens, dier en milieu.

KOP ONTBREEKT!!!!!!!!!!

ONZE VOORSTELLEN:

- Vol inzetten op omvorming van de grootschalige intensieve landbouw naar kleinschalige boerenlandbouw met meer oog voor natuur, milieu en landschap en een fatsoenlijk inkomen voor boeren.
- We stimuleren groene en blauwe dooradering van het landschap door op 10 procent van de landbouwgrond een netwerk van landschapselementen – zoals houtwallen, schone sloten en bloemrijke bermen en akkerranden te creëren.
- We stimuleren ‘minder schakels’ tussen boer en consument onder andere door minicoöperaties.
- Bestaande natuurgebieden moeten worden versterkt en beter met elkaar worden verbonden.
- In veenweidegebieden moet het waterpeil waar mogelijk omhoog. Dit voorkomt oxidatie en daarmee CO₂ uitstoot en is gunstig voor de weidevogelstand en flora.

Overijssel is een prachtige provincie. Voor een groot deel danken we dat aan ons grote en diverse platteland. Hier wordt een groot deel van ons voedsel geproduceerd.

Aangejaagd door de politiek, de banken, supermarkten en de grote veevoerbedrijven wordt de landbouw steeds meer gedwongen tot schaalvergroting en een intensievere manier van werken met meer dieren, meer bestrijdingsmiddelen etc. Dit systeem is onhoudbaar. Het gaat ten koste van onze natuur, onze gezondheid, ons milieu, dierenwelzijn en ons landschap. En het ondermijnt een gezonde toekomst voor boeren.

De SP wil ‘boerenlandbouw’. Daarmee bedoelen we de omvorming van grote, intensieve landbouw naar extensieve landbouw op de schaal van het familiebedrijf. Sterk geworteld in de samenleving en met meer oog voor natuur, landschap en milieu, zodat boeren met een kleiner bedrijf een fatsoenlijk inkomen kunnen verdienen. Daar is niet een model voor, maar dit zal juist diverse vormen aannemen, afhankelijk van de boer en het gebied. Daarbij kunnen we veel leren van boeren die al tientallen jaren geleden ervoor kozen niet mee te gaan in de schaalvergroting. Biologische landbouw, kringlooplandbouw, natuurinclusieve landbouw, stadslandbouw en gemeenschapslandbouw zijn daar goede voorbeelden van. Hieruit ontstaat vanzelf diversiteit in streek- en seizoensgebonden gewassen.

Deze verandering kan niet afgedwongen worden op het provinciehuis. Om die verandering mogelijk te maken moet gebruik kunnen worden gemaakt door de boeren van het stikstoffonds en landbouwsubsidies.

We willen boeren meer verantwoordelijk te maken voor ons landschap en onze natuur en daar ook een vergoeding tegenover te zetten. Zo versterken we ook de kwaliteit van ons landschap. Door bijvoorbeeld de houtwallen die zo karakteristiek zijn voor het Twentse platteland te herstellen en versterken.

Onze natuur heeft het op dit moment zwaar. Dat komt voor een groot deel door overmatige stikstofuitstoot. Naast het terugdringen van stikstof moet onze natuur worden versterkt. Wij willen biodiversiteit versterken door natuurgebieden beter met elkaar te verbinden zodat dieren vrij tussen natuurgebieden kunnen bewegen.

CULTUUR EN SOCIAAL

ONZE VOORSTELLEN:

- Sport en bewegen moet voor iedereen bereikbaar zijn, de provincie sluit aan bij gemeentes die dit mogelijk maken en komt zelf met voorstellen waar gemeentes ze nog niet hebben.
- Voorzieningen zoals bibliotheken, dorpshuizen, speeltuinen zijn belangrijk en ondersteunen we en behouden we.
- Sportvoorzieningen, instellingen en natuur moeten toegankelijk zijn voor iedereen, ook mensen met een beperking, we passen bestaande sportvoorzieningen aan en letten hierop bij de bouw van nieuwe.
- Topsport is geen taak van de provincie, we zetten in op breedtesport.
- We staan geen granuliet toe op onze sportvelden.
- De jong makers ondersteunen we met een uitbreiding van de makers subsidie.
- Culture events moeten altijd bereikbaar zijn, daarom zorgen we voor een gunstige prijs wanneer wij als provincie investeren.
- Beelbepalende evenementen zetten we in het zonnetje door hier aandacht aan marketing aan te besteden, denk hierbij aan bijvoorbeeld de bloemencorso.
- Sproeifeest, pompdagen, hooifeest noem ze maar op, de dorpsfeesten moeten behouden en ondersteun worden dit zorgt voor leefbaarheid en hier toont de provincie zijn karakter.
- Het bevrijdingsfestival blijft gratis toegankelijk.
- Musea volgen het voorbeeld van de fundatie en krijg vrij toegankelijke dagen voor iedereen, provinciale subsidie zodat je ook met een kleine beurs een museum kan bezoeken.

Cultuur zorgt voor leefbaarheid, dat is overal ter wereld een feit, de cultuur in Overijssel is prachtig en rijk van historie. De SP is trots hierop en ziet de historie, het verhaal van de provincie moet dan ook verteld worden. Als het nu gaat om de pasta oorlog in Enschede of de bloemencorso in Vollenhoven, daar waar wij moet elkaar de verhalen vertellen en de feest vieren van onze provincie help de provincie mee. Cultuur moet geen elite ding worden want cultuur is van ons allemaal. Daarom zetten we in op het bereikbaar houden van onze sector en betaalbaar houden van de instanties die daarin opereren. Mensen wonen graag in een cultuur goed ontwikkeld gebied. Wij gaan koploper worden als het gaat om cultuur.

Waar cultuur zorg voor leefbaarheid zorgt sport voor een gezond leven. Sport maakt de mens gezond en zorgt voor interactie, dit omarmen wij en faciliteren wij. Mensen moeten mee kunnen doen en geen kind moet van school meer komen zonder zwemdiploma. We vullen aan waar kan en creëren waar moet ondersteuning op dit gebied. Geen luxe paardensportevenement voor de beterebedeelden maar juist de plaatselijke scouten gaan wij ondersteunen. En daar waar je nog niet mee kan door wegen een mentale op lichamelijke beperking gaan wij aan de slag. Want iedereen moet mee kunnen doen.

Het op peil houden van goede voorzieningen is met name op het platteland belangrijk voor de sociale samenhang. Waar voorzieningen verdwijnen trekken mensen weg met alle gevolgen van dien. Een school, een bibliotheek, een dorpshuis of buurtcentrum zijn. Deze kaalslag komt vaak omdat het niet genoeg geld oplevert. Die uitgangpositie delen wij niet. Zulke voorzieningen hebben een functie en dat is meer waard dan de euro die het kost. Daarom zet de SP in op het uitbreiden van voorzieningen die het Noaberschap ondersteunen en vergroten.

ECONOMIE

ONZE VOORSTELLEN:

- Meer focus op vakgeschoolden en bredere kijk op de arbeidsmarkt.
- We zorgen voor een uitbreiding van de Humancapital agenda en blijven een fonds houden zodat mensen zich verder kunnen ontwikkelen
- Bedrijven moet ook een sociaaleconomische waarde hebben daar zien we op toe bij het creëren van nieuwe bedrijventerreinen en het verlenen van vergunningen
- Het MKB is de motor van de Overijsselse economie, de focus ligt dan ook op steun voor deze sector. De grote bedrijven zijn genoeg gepamperd.
- We ondersteuning bedrijven die Nederlands en rekenen willen geven met financiële middelen/ basisvaardigheden anderstaligen en laaggeletterden
- Daar waar nieuwe bedrijven komen zijn we kritisch op de inzet van arbeidsmigranten en flexwerkers.
- We stimuleren hoogwaardig toerisme door samenwerking, goedkoop OV en de promotie van streekproducten.
- We investeren in de ontwikkeling van mensen. We redeneren vanuit de behoefte van werknemers bij omscholing voor duurzame toekomstige banen.
- De provincie maakt afspraken met de regio's over detailhandel en bedrijventerreinen om te voorkomen dat ze met elkaar gaan concurreren.

Onze economie draait goed in Overijssel, daar zijn we trots op. We hebben mooie bedrijven die mooie dingen maken en goede dienst leveren. Zo maakt Thalys speciale radarapparatuur of StroBox die unieke isolerende oplossingen maakt. Het is mooi dat wij dat kunnen en laten zien hoe veelzijdig Overijssel is. De SP hecht er waarde aan dat de euro die hier uit word verdient wel ten goede gaat naar de mensen die in Overijssel wonen. Een euro moet dus sociale impact hebben. Daarom hechten wij waarden aan bedrijvigheid die ook wat doet voor de omgeving en netjes hun belasting betaald.

De SP wil een sterke economie waarin niet winst, maar de mens centraal staat. Een mens is meer dan een productiefactor. Werk stelt ons instaat te voorzien in ons levensonderhoud en geeft zingeving en waardevolle sociale contacten. Daarom willen we de Human Capitologenda nog beter inzetten om werknemers de kans te geven zich te blijven (om)scholen. Daarbij focussen we ook op bredere sectoren van de arbeidsmarkt zoals de zorg en het onderwijs. Ook blijven we erop aandringen dat het economische beleid gericht is op vakgeschoolden, niet alleen HBO en universiteit.

ARBEIDSMIGRANTEN

Arbeidsmigranten worden nu lang niet altijd betaald volgens CAO of zelfs de wet. Er is sprake van uitbuiting door malafide uitzendbureaus en bazen. In lijn met het Roemerrapport pakken we deze uitbuiting aan. We zorgen dat in Overijssel dat we goed omgaan met deze mensen. Zonder deze mensen ligt er geen brood in de supermarkt en word er geen huis gebouwd. We nemen regie in het zorgen voor goede woon en werk ruimte en pakken uitbuiting aan. We zien toen op de goede uitvoering van het initiatiefvoorstel arbeidsmigranten 2022 van de SP en de SGP

Bij de provincie zelf, maar ook bij alle samenwerkingspartners dringen we aan op een minimumloon van 15 euro.

MILIEU EN ENERGIE

ONZE VOORSTELLEN:

- Klimaatrechtvaardigheid: Grote vervuilers (bedrijven) gaan betalen voor hun vervuiling in plaats van inwoners.
- Energieprojecten zoals windmolens moeten ten goede komen aan inwoners. Zij moeten met goede participatie meebeslissen waar deze komen en meedelen in de opbrengst.
- We streven naar een provinciaal energiebedrijf om deze basisvoorziening uit de markt te halen.
- Er is geen ruimte voor nep duurzaamheid als mestvergisters en houtige biomassacentrales.
- Onze bodem mag niet gebruikt worden voor (schalie)gaswinning of de opslag van vreemde stoffen als CO2 of waterstof.
- De provincie zorgt samen met de netbeheerders voor de vergroting van de netwerkcapaciteit.
- Glysofaat (RoundUp) wordt verboden. Dit landbouwgif is zeer schadelijk voor de volksgezondheid.
- We blijven gemeenten ondersteunen als ze het voortouw nemen bij het collectief verwijderen van asbest op schuurtjes zodat gecertificeerde bedrijven dat tegen een zo laag mogelijke prijs kunnen doen.
- Lobby tbv rijksmiddelen voor doorgaande bodemsanering daar waar de Rijksregeling afloopt.
- Innovatief en duurzaam verwerken van vrijkomend asbest.

Grote bedrijven zijn hoofdzakelijk verantwoordelijk voor milieuvervuiling en de opwarming van de aarde. Toch wijst de politiek naar de individuele burger met adviezen als 'korter douchen'. De SP staat voor collectieve oplossingen voor gezamenlijke problemen. Allereerst door de vervuilers (grote bedrijven) aan te pakken en de rekening te laten betalen voor verduurzaming. Provinciale subsidies voor duurzaamheid moeten meer ten goede komen aan inwoners en minder aan bedrijven.

Daarnaast door gezamenlijk werk te maken van verduurzaming. Veel mensen hebben niet de kennis of het geld om hun woning te verduurzamen of zij kunnen dit niet omdat ze huren. De urgentie is hoog om snel woningen te isoleren en duurzame maatregelen te nemen om de energiekosten te verlagen. Daarbij geven we prioriteit aan de minst duurzame woningen.

Doordat de provincie in het verleden Essent heeft verkocht zijn we nu vaak afhankelijk van private energiebedrijven die inzetten op winst in plaats van duurzaamheid of lage kosten voor de consument. Energie is een basisbehoefte en hoort niet thuis in de markt. We streven naar een provinciaal energiebedrijf om onze duurzame energievoorziening weer in eigen hand te nemen. Ook stimuleren we bewonerscoöperaties zodat windmolens en zonnepanelen ten goede komen aan de mensen zelf. We stimuleren zon op dak boven zonnenvelden. Er is nog veel geschikte en ongebruikte dakruimte beschikbaar in onze provincie.

Ons milieu is helaas niet altijd schoon. Nog altijd worden er vervuilende stoffen opgeslagen in de ondergrond. Dit bedreigt ons drinkwater. Daarom verbieden we dat.

Helaas is het verbod op asbestdaken vanaf 2024 door de landelijke politiek geschrapt. Dit betekent een forse tegenslag om deze gevaarlijke stof definitief te verwijderen uit onze leefomgeving. De provincie zet zich met gemeenten in om toch zoveel mogelijk asbest te laten verwijderen. Tevens tracht de Provincie Rijksmiddelen te verwerven voor doorgaande bodemsanering.

TOERISME

Toerisme is belangrijk voor Overijssel. Steeds meer mensen weten onze mooie provincie te vinden. Daarbij is het belangrijk dat toerisme goed gespreid wordt over de provincie en er geen overbelasting ontstaat op enkele gebieden. Dit zagen we in het verleden al ontstaan in onder andere Giethoorn. De provincie werkt samen met gemeenten en de sector aan promotie en een aanbod van goedkoop openbaar vervoer.

BESTUUR EN FINANCIËN

ONZE VOORSTELLEN:

- Een modern provinciebestuur: transparant, hoog communicatief en dicht bij de inwoners.
- Er komt de mogelijkheid voor een provinciaal referendum
- Provinciale fondsen omzetten in provinciale bestemmingsreserves, waardoor er directe democratische controle over de besteding van ons geld is.

De provincie staat te ver van inwoners af. Daarom wil de SP de democratie versterken door een referendum mogelijk te maken en de besteding van provinciaal geld weer onder democratische controle te brengen.

In het verleden heeft de meerderheid van de provinciale politiek de kapitale fout gemaakt onze aandelen in Essent te verkopen. Dat geld is inmiddels bijna op. Veel van het provinciale geld is in fondsen gestopt. Hierdoor bepalen managers waar ons geld aan besteed wordt. Daarom wil de SP een groot deel van de bestaande fondsen opdoeken en de vrijkomende middelen inzetten als provinciale bestemmingsreserves, zodat de gekozen volksvertegenwoordigers weer de provinciale middelen kunnen bestemmen.

De verwachting is dat de provinciale opcenten (moterrijtuigenbelasting) in de toekomst gaat verdwijnen en vervangen wordt door een nieuwe provinciale belasting. Wat voor soort belasting dat wordt is nu nog onduidelijk. De SP kiest daarbij voor progressieve belasting die gericht is op bedrijven of anders rijkere inwoners. Wij zijn tegen een ingezetenbelasting. (vast bedrag per inwoner) die is niet progressief en raakt lagere inkomens disproportioneel hard.

De verantwoording voor integrale provinciale onderwerpen (zoals bijvoorbeeld Kanaal Almelo De Haandrik) valt direct onder de Commissaris van de Koning. Er bestaat voor de Rijksheer-taken ook directe verantwoording naar de Provincie

SP.

OVERIJSEL.SP.NL